

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu zasądził od pozwanego (...) Spółdzielni (...) w O. na rzecz powoda M. S. kwotę 7191,56 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 16 kwietnia 2014 roku do dnia zapłaty oraz orzekł o kosztach postępowania.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany, wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania apelacyjnego.

Skarżący podniósł, że Sąd Rejonowy dokonał błędnej wykładni umowy kontraktacyjnej na dostawę mleka bez uwzględnienia obowiązków, które przyjął powód składając deklarację o przystąpieniu na członka spółdzielni oraz umowy o udzieleniu powodowi kredytu inwestycyjnego na produkcję mleka. W ocenie skarżącego społeczno – gospodarcze przeznaczenie umowy kontraktacji zobowiązywało powoda do zapewnienia ciągłości dostaw mleka, a jej naruszenie w rezultacie naraziło pozwanego na szkodę.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Ustalenia faktyczne, jak również ocena prawna przedstawiona w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia przez Sąd Rejonowy, znajdują pełną akceptację Sądu Okręgowego.

Wywiedzione przez skarżącego zarzuty, choć występują w różnej konfiguracji przez powołanie się na naruszenie odpowiednich przepisów prawa materialnego, w istocie zmierzają do wykazania, że zerwanie przez powoda umowy o dostawę mleka stało się źródłem szkody po stronie pozwanego i w rezultacie uprawnia go do potrącenia przysługującej z tego tytułu wierzytelności z należnością powoda za zrealizowaną przez niego dostawę mleka w miesiącu styczniu 2014 roku.

Ustosunkowanie się do tak sformułowanego stanowiska apelacji wymaga przeanalizowania stosunków prawnych łączących strony oraz wynikających z nich wzajemnych praw i obowiązków.

W pierwszej kolejności rozważyć należy charakter członkostwa powoda w (...) Spółdzielni (...) w O.. Obowiązki członka Spółdzielni wyznacza § 9 jej statutu, który stanowi, że spoczywa na nim powinność dbania o dobro i rozwój Spółdzielni oraz uczestniczenia w jego celach statutowych. Pozycję prawną członka kształtuje także § 18 statutu, zgodnie z którym może on wystąpić ze Spółdzielni z końcem roku kalendarzowego za pisemnym wypowiedzeniem, złożonym co najmniej na 1 miesiąc przed końcem roku kalendarzowego.

Jak słusznie wywiódł Sąd Rejonowy powinności powoda wynikające z członkostwa w pozwanej spółdzielni, a zwłaszcza sformułowany na dość wysokim poziomie ogólności obowiązek dbania o dobro i rozwój Spółdzielni nie wpływają na jego obowiązki wynikające z umowy na dostawę mleka do pozwanego. Pomimo tożsamości podmiotów mamy tutaj do czynienia z dwoma odrębnymi stosunkami prawnymi mającymi inne źródło i podstawę. Obowiązek dostarczenia mleka wynika bowiem z umowy z dnia 2 stycznia 2009 roku na dostawę mleka, a nie ze statutu Spółdzielni czy norm prawa spółdzielczego. Obowiązek ten nie jest zatem skorelowany z członkostwem powoda w Spółdzielni. Tym samym, warunkiem wypowiedzenia tejże umowy przez powoda nie było uprzednie rozwiązanie stosunku członkostwa w Spółdzielni. Również ewentualne wygaśnięcie członkostwa nie prowadziłyby automatycznie do rozwiązania umowy o dostawę mleka.

Podobnie należy ocenić także sytuację prawną stron dokonując jej na płaszczyźnie umowy z dnia 2 stycznia 2009 roku na dostawę mleka. Pozwany upatruje jej naruszenia w fakcie rozwiązania umowy przez powoda. Stanowisko to nie zasługuje na uwzględnienie. Skarżący nie dostrzega, iż przedmiotowa umowa została zawarta na czas nieokreślony, co oznacza, iż z zachowaniem okresu wypowiedzenia mogła zostać w każdym czasie wypowiedziana przez każdą ze stron. To odróżnia ją od umowy na czas określony, która dokładnie precyzuje czas jej obowiązywania. Oceny tej nie zmienia akcentowany w apelacji zarzut, iż Spółdzielnia traktowała tę umowę jako integralną część stosunku członkostwa. Powiązanie przedmiotu umowy o dostawę mleka z członkostwem w Spółdzielni nie znajduje potwierdzenia, ani w treści samej umowy, ani w statucie Spółdzielni, ani wreszcie w żadnym przepisie obowiązującego prawa. Stąd też odmienne przekonanie skarżącego w tej kwestii pozostaje bez znaczenia dla rzeczywistego zakresu obowiązków powoda. Skoro w interesie Spółdzielni leżało zabezpieczenie ciągłości i pewności dostaw mleka w oznaczonym czasie, winna ona zawrzeć z dostawcami umowy na czas określony, czego jednakże – przynajmniej w stosunku z powodem – nie uczyniła. Reasumując, powód wypowiedzając umowę o dostawę mleka nie naruszył z tego powodu jej postanowień. Tym bardziej nie można uznać, iż z tego tytułu pozwanemu przysługuje w stosunku do powoda wierzytelność w wysokości odpowiadającej wartości mleka niedostarczonego w ramach pełnej kwoty mlecznej na rok 2013/2014. Umowa o dostawę mleka została przez powoda wypowiedziana przed końcem roku kwotowego, a zatem odpowiednio do skróconego czasu trwania umowy zmniejszeniu musi ulec także wyrażony ilościowo obowiązek dostarczenia mleka.

W końcowej części rozważań należało odnieść się także do umowy o kredyt inwestycyjny o numerze (...), którą powód zawarł z Bankiem Spółdzielczym w O.. Pozwany błędnie wywodzi, iż jest ona źródłem jego wierzytelności w stosunku do powoda. Przede wszystkim zauważyć trzeba, iż skarżący nie jest w ogóle stroną tej umowy. Z powołanej umowy wynika co prawda, że odsetki od kredytu inwestycyjnego płatne są w przeważającej części przez pozwanego, jednakże obowiązek w tym zakresie nie jest bezpośrednio skorelowany z umową o dostawę mleka. Omawiana umowa kredytowa nie zawiera żadnych postanowień kształtujących mechanizm rozliczenia odsetek zapłaconych przez Spółdzielnię w razie rozwiązania umowy o dostawę mleka w trakcie spłacania kredytu. Sąd Okręgowy dostrzega wprawdzie swoisty cel gospodarczy udzielenia kredytu inwestycyjnego, polegający na przyznaniu preferencyjnych warunków jego spłaty partnerom handlowym (...) Spółdzielni (...) w O., niemniej jednak nie stanowi on samoistnej podstawy potrącenia przez Spółdzielnię kwoty odpowiadającej równowartości niedostarczonego przez powoda mleka. Kredytobiorca nie miał na podstawie zawartej umowy kredytowej żadnych zobowiązań wobec Spółdzielni, zwłaszcza zaś obowiązku utrzymania dostaw mleka w całym okresie kredytowania.

Nawet jeśli z powodu niedostarczenia przez powoda ilości mleka odpowiadającej pełnej kwocie mlecznej przyznanej mu na rok 2013/2014 pozwany doznał jakiegokolwiek uszczerbku nie rodzi to jeszcze odpowiedzialności odszkodowawczej po stronie powoda. Niezbędne jest wykazanie tego za pomocą odpowiednich środków dowodowych. Wbrew odmiennej ocenie apelującego, samo niedostarczenie mleka w zakontraktowanej ilości nie stanowi szkody. Pozwany nie zdołał wykazać na czym polega poniesiona przez niego szkoda, ani tym bardziej nie udowodnił jej wysokości. Zgodnie zaś z ogólnymi regułami odpowiedzialności odszkodowawczej poszkodowany winien wykazać szkodę zarówno co do samego faktu jej zaistnienia jak i rozmiaru poniesionego uszczerbku.

Powyższe przesądza o tym, iż potrącenie wierzytelności dokonane przez Spółdzielnię było bezpodstawne, a co za tym idzie jest ona zobowiązana na podstawie umowy z dnia 2 stycznia 2009 roku zawartej z powodem do wypłacenia brakującej kwoty odpowiadającej zrealizowanej przez pozwanego dostawie mleka za styczeń 2014 roku.

Mając zaś na uwadze, że apelacja nie zawiera uzasadnionych zarzutów mogących podważyć stanowisko Sądu Rejonowego, jako bezzasadna podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 6 pkt 4 i § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu z dnia 28 września 2002 r. (Dz.U.2013.490 j.t.) stosownie do wyniku postępowania. Na koszty postępowania apelacyjnego złożyła się kwota 600 złotych kosztów zastępstwa procesowego.